

Šlienavos ir Viršužiglio parapijų leidinys

Puoškis iškilmei, šventove, pasitik Karalių Kristų! Atiduok Jam vertą šlovę, kad nauja šviesa nušvistų ne tik skliautai šie aptemę, bet visa užtvintų žemė.

Lyg aušra skaisti Mergelė neša Sūnų tarsį saulę paaukoti Visagaliui už neklusnųjį pasaulį. Viešpatie, priimki auką! Žmonės, džiūgaukit sulaukę!

Atpirkimo pasiilgus, laukė žmonija Mesijo, troško Jo per amžius ilgus, žaizdos sielose negijo... Išsipildė jos troškimas - Atpirkėjas jau užgimęs!

Štai senelis Simeonas Kūdikėlį atpažįsta, Dievo garbei už malones giesme džiugesio pragysta, ašarų nubraukia graudžią, prie širdies Vaikelį glaudžia.

„Viešpatie, galiu jau mirti, nes štai gavo mano akys praregėti ir patirti, ką seniai buvai man sakęs: kad prieš mirtį dar paguosi, pamatyti Mesiją duosi“.

Atsigręžęs į Mariją, Simeonas pranašavo: „Motin, skausmo kalaviją, perveriantį širdį tavo, jau regiu, nes pastatytas daug kam pult ir keltis šitas.

Daugelis, Jo nepažinę, Jam paruos kartybių taurę; tau smigs durklai į krūtinę, kai regėsi kančią žiaurią. Tu su Juo kartu kentėsi ir paklydusių gailėsi.“

Glaudžia veidu ašarotu Motina nekaltą auką, lyg apginti ją galvotų nuo kančių, kurios jos laukia. Taip pirmasis kalavijas širdį perveria Marijos.

Vesk pas Kristų mus, Marija, lai šviesa mus Jo užlieja, mūsų sielų žaizdos gyja, mūsų sąžinės skaidrėja. Leisk Juo sekti, Jį pažinti, tau širdies nebegraudinti.

Teateina pažadėta Jo taika, pasaulis naujas! Veltui tenebus išlieta tavo ašaros, Jo kraujas. Lai su Kristum susijungę sielos atpirktos pradžiunga.

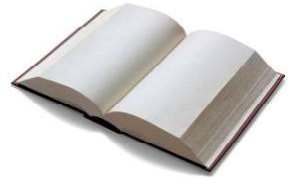
**“Regim šviesą
pagonims
apšviesti ir
tavosios Izraelio
tautos garbę.”
(Lk 2, 32)**

ŠIO SEKMADIENIO MIŠIŲ SKAITINIAI

Mal 3, 1–4; Ps 23, 7–10; Žyd 2, 14–18

Psalmės atliepas

Visatos galingasis Viešpatys yra garbingas Valdovas.

Evangelija pagal Luką (2, 22–40)

Pasibaigus Mozės Įstatymo nustatytoms apsisvalymo dienoms, (Juozapas ir Marija) nunešė kūdikį į Jeruzalę paaukoti Viešpačiui, – kaip parašyta Viešpaties Įstatyme: *Kiekvienas pirmgimis berniukas bus pašventas Viešpačiui*, – ir duoti auką, kaip pasakyta Viešpaties Įstatyme: *Porą purpelių arba du balandžiukus*.

Jeruzalėje gyveno žmogus, vardu Simeonas. Jis buvo teisus ir dievobaimingas vyras, laukiantis Izraelio paguodos, ir Šventoji Dvasia buvo su juo. Jam buvo Šventosios Dvasios apreiškta, kad jis nemirsių, kol pamatysiąs Viešpaties Mesiją. Šventosios Dvasios paragintas, jis atėjo dabar į šventyklą. Įnešant gimdytojams kūdikį Jėzų, kad pasieltų, kaip Įstatymas reikalauja, Simeonas jį paėmė į rankas, šlovino Dievą ir sakė: „Dabar gali, Valdove, kaip buvai žadėjęs, leisti savo tarnui ramiai iškeliauti, nes mano akys išvydo Tavo išgelbėjimą, kurį tu prirengi visų tautų akivaizdoje: šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę“.

Kūdikio tėvas ir motina stebėjosi tuo, kas buvo apie jį kalbama. O Simeonas palaimino juos ir tarė motinai Marijai: „Štai šis skirtas daugelio Izraelyje nupuolimui ir atsikėlimui. Jis bus prieštaravimo ženklas, – ir tavo pačios sielą pervers kalavijas, – kad būtų atskleistos daugelio širdžių mintys“.

Ten buvo ir pranašė Ona, Fanuelio duktė iš Asero giminės. Ji buvo visiškai susenusi. Po mergystės ji išgyveno septynerius metus su vyru, o paskui našlaudama sulaukė aštuoniasdešimt ketverių metų. Ji nesitraukdavo iš šventyklos, tarnaudama Dievui per dienas ir naktis pasninkais bei maldomis. Ir ji, tuo pat metu priėjusi, šlovino Dievą ir kalbėjo apie kūdikį visiems, kurie laukė Jeruzalės išvadavimo.

Atlikę visa, ko reikalavo Viešpaties Įstatymas, jie sugrįžo į Galilėją, į savo miestą Nazaretą. Vaikelis augo ir stiprėjo; jis darėsi pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo.

Evangelijos komentaras:

Vienas iš labiausiai stebinančių dalykų žiemos metu yra šviesa, saulė. Jos šią žiemą tiek daug, jog kartais atrodo, kad jau tuoj pavasaris.

Kristaus paaukojimo šventė taip pat siejasi su šviesa. Mes, krikščionys, tikime, kad Dievas per žmogumi tapusį savo Sūnų mums atsiuntė savo Šviesą. Ne veltui girdėjome Simeono žodžius: *Mano akys išvydo tavo išgelbėjimą, kurį tu parengi visų tautų akivaizdoje – šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę*. Pagaliau pats Jėzus apie save pasakys: *Aš pasaulio šviesa*.

Visi žmonės, ligoniai, elgetos, atstumtieji sutikę Jėzų patyrė šviesą sklindančią iš Jo. Jiems tas susitikimas buvo tikra dovana, malonė. Egzistuoja šviesa, kuri nėra mūsų žmogiškų pastangų vaisius. Užlieja netikėtai, ateina kaip dovana iš aukštai. Daug kalbame apie savo žmogiškas, krikščioniškas pareigas, tai gerai, bet nereikia užmiršti, kad ne viską galime nusipelninti, užsitarnauti, uždirbti. Visų pirma gauname be galo daug iš Dievo ir iš žmonių. Kalin Gibran yra pasakęs: *koks juokingas esu, jei iš gyvenimo gavau auksą, o tau duodamas sidabrą save laikau didžiavasišku*.

Šiandieninė Jėzaus šviesos šventė primena, kad esame apdovanoti Dievu, Jo rūpesčiu, globa, kad gyvename Jo šviesoje. Šią Šviesą priimame? Su Juo bendraudami? Kai kas maldą tiesiog taip ir apibūdina: *Sielos buvimas saulėje, jos atokaitoje*. Juk iš tiesų, bendraujant su Dievu svarbiausia ne kažką išsakyti Jam ar ką nors atlikti, o leisti pačiam Dievui veikti mumyse. Savo žodžiu Jis nori atsakyti į svarbiausius, giliausius mūsų klausimus. Iš kur, kur link, kodėl? Kaip sako psalmininkas: *Jo šviesoje matysim šviesybę*.

Kodėl Grabnyčių žvakė, jeigu tai kūdikio Jėzaus paaukojimo šventė?

“Grabnyčios – reikia būtinai eiti į bažnyčią ir parsinešti namo pašventintą žvakę”, – tikrai daugelis tai yra girdėję iš savo tėvų, o šiandien ir patys taip sako, ir taip daro...

Lietuvio, mokančio slavų kalbas, ausiai Grabnyčios asocijuojasi su grabu (*grob* – „karstas“) – su mirtimi... O Bažnyčios liturginiame kalendoriuje tai yra šventė. Kur slypi šio lingvistinio disonanso su liturgine švente šaknys?

Patį šventė yra archajiška – visai kitais pavadinimais ir kitokiomis prasmėmis ji buvo švenčiama romėnų, senovės graikų, žydų, keltų, germanų tradicijose. Nuo seno ir mūsų protėviai lietuviai pagonyš šią dieną meldėsi Perkūnui – etnokultūrinėje tradicijoje ji vadinama Perkūno diena.

Perkūnijos ir žaibų mūsų protėviai labai bijojo, nes tai buvo akivaizdi grėsmė prarasti turtą ir gyvybę. Natūralu, kad senovės žmogus šaukdavosi maldoje dievų pagalbos. Baugu ir šiandien, nes, nepaisant šiuolaikinių technologijų, padedančių žaibus padaryti nekenksmingus, jie vis dar sukelia gaisrus, žūsta žmonės.

Grabnyčios ir gromnica

Gali kilti prielaida, kad Grabnyčios todėl, jog dėl žaibo sukulto gaisro žmonės mirdavo, todėl reikėdavo grabo (karsto), o žvakės laidotuvėse yra įprastas ir suprantamas dalykas, todėl per Grabnyčias bažnyčioje laiminamos (ne šventinamos!) žvakės.

Ne. Grabnyčios neturi nieko bendra su grabais – tai lingvistinis detektyvas. Užsukime į svečius pas mūsų kaimynus lenkus.

Gromnica – taip lenkiškai vadinama *didelė vaškinė žvakė*, kuri laiminama bažnyčioje vasario 2-ąją. Pagal liaudies tradiciją, žvakės pavadinimas kilęs iš žodžio *gromny* („garsus, griaustinis“). Sakoma, kad gromnicą reikia uždegti ir įstatyti į langą per audrą ir melstis, kad *Matka Boska Gromniczna* (Žvakių Dievo Motina) savo užtarimu apsaugotų namus ir apylinkes nuo žaibo.

Tradicijoje žvakė gromnica naudojama ne tik meldžiantis per audrą, bet ir Krikštui, pirmajai Komunijai, taip pat uždegama prie miršančiojo. Ko gero, tai, kad žvakė buvo uždegama miršančiam žmogui, lietuviai ilgainiui žodį *gromnica* fonetiškai asimiliavo iki grabnyčios, pritaikydami jį būtent tai prasmei. Kartu nunyko ir Dievo Motinos žvakės reikšmė.

Žvakių Dievo Motina

Žvakių Dievo Motina – tai vienas iš Marijos titulų Katalikų Bažnyčioje, kilęs iš Tenerifės (Kanarų salų, Ispanijoje). 1392 m. du vietiniai Tenerifės gyventojai vandenyno pakrantėje aptiko bangų išmestą medinę Mergelės Marijos statulą su žvake. Jie paprašė vietinio guančų karaliaus padėti ją perkelti į vieną salos grotą. Istorija pasakoja apie stebuklingą žaizdų gijimą žmonėms, kurie paliesdavo statulą. Guančai pripažino Dievo Motinos statulos šventumą. Šis pripažinimas siejamas su krikščionybės Kanarų salose išplitimu ir Žvakių Dievo Motinos dienos kulto pradžia pasaulyje.

Titulas plačiai žinomas Ispanijoje, Lotynų Amerikoje, Filipinuose ir Lenkijoje. Žvakių Dievo Motina švenčiama vasario 2-ąją, per Viešpaties paaukojimo šventę, anksčiau vadintą Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsisvalymo švente. Šventei skirtoje Evangelijos ištraukoje skaitome: Pasibaigus Mozės įstatymo numatytoms apsisvalymo dienoms, Juozapas ir Marija nunešė kūdikį į Jeruzalę paaukoti Viešpačiui, – kaip parašyta Viešpaties įstatyme (Lk 2, 22).

Didelė vaškinė žvakė, naudojama Viešpaties paaukojimo šventės metu, yra Jėzaus – pasaulio šviesos – simbolis. Bažnyčioje ši tradicija gyvuoja nuo V amžiaus.

Šiandien Kūdikio Jėzaus paaukojimo šventykloje šventė (Grabnyčios)

Ši Paaukojimo šventė yra turinti žydiškos tradicijos šaknis, kuomet praėjus 40 dienų po Jėzaus gimimo, Juozapas ir Marija nuneša Jėzų į šventyklą paaukoti Dievui, vykdant Mozės įstatymą.

Šiandien yra pasidžiaugiama visais, kurie savo gyvenimą yra pašventę, paaukoję vardan kažko. Pirmiausia prisimintini mūsų tėvai, jais pasidžiaugtina, nes jie labiausiai dėl mūsų aukojasi nuolat, visas valandas ir dienas, ir metus. Prisimintini ir mūsų seneliai, kurie rūpinasi net mūsų tėvais. Taip pat prisimenami šiandien vienuoliai ir vienuolės. Šiandien yra prašoma Dievo palaiminti žvakes, kurias naudojame kaip Krikšto žvakę.

Šv. Agotos diena (Šventoji Agota, melski už mus!)

Vasario 5 d. tradiciškai minima šv. Agotos diena. Šlienavos bažnyčioje Eucharistija bus švenčiama vakare 17 val. Šventimo metu paprašysime, kad Dievas palaimintų duoną, kurios parsinešime sau kaip priminimą, kad pirmiausia Dievas ir taip pat dangiškai globėjai mus visus nuolat globoja.

Šv. Agota gyveno III a., Italijoje. Kadangi ji, būdama jauna mergaitė, buvo sudeginta, šią dieną laiminami duona ir vanduo, kaip priemonės prieš gaisro nelaimę, prašant Dievo ir šv. Agotos užtarimo.

Negalintys šioje dienoje dalyvauti liturgijoje ir parsinešti palaimintos Šv. Agotos duonos, jos rasite bažnyčioje ir ateinantį sekmadienį. Ši duona yra nenaudojama maistui, bet tai yra sakramentalija, naudinga dvasiniam gyvenimui. Ji primena Dievo ir šventųjų globą.

Sausio mėn. mirusieji

Šlienavos Bažnyčioje:

1. Augustina Tamošiūnienė, 101 metų, gyvenusi Vaišvydavoje.
2. Laima Daubarienė, 54 metų, gyvenusi Šlienavoje.
3. Marijona Jonaitienė, 92 metų, gyvenusi Vaišvydavoje.
4. Nastazija Gradeckienė, 79 metų, gyvenusi Šlienavoje.

Viršužiglio Bažnyčioje:

1. Albina Garmuvienė, 96 metų, gyvenusi Kaune.

Kristaus paaukojimo šventė

Grižkime į Lietuvą, atsiverskime Katalikų Bažnyčios liturginį kalendorių. Jame parašyta, kad vasario 2 dieną yra šventė – Kristaus paaukojimas (Grabnyčios). Šventės dieną bažnyčioje laiminamos žvakės, kurios simbolizuoja Kristų – šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę (Lk, 2, 32). Žvakes tikintieji parsineša namo, uždega jas meldamiesi, prisimindami savo Krikštą, taip pat naudoja jas švenčių ar liūdnu dienų metu, sergant ar mirštant artimiems – palydint juos pas Viešpatį, degant Kristaus simbolii.

Pašvęstojo gyvenimo diena

Kaip Marija ir Juozapas paaukojo kūdikėlį Jėzų, taip jau nuo pirmųjų krikščionybės amžių yra vyrų ir moterų, kurie savo gyvenimus paaukoja Viešpačiui. Tai yra tarsi pašvęstojo gyvenimo ikona. Šiandien Bažnyčia tarytum Marija lydi savo vaikus į šventyklą ir juos atiduoda Dievui, tikėdamasi didelių vaisių jos šventumui, todėl popiežiaus Jono Pauliaus II iniciatyva įsteigta Pašvęstojo gyvenimo diena.

Nuo 1997 metų Bažnyčioje kasmet vasario 2-oji yra skirta tiems, kurie vienokiu ar kitokiu specialiu būdu pašventė savo gyvenimą Dievui: kontempliatyviems vienuoliams ir vienuolėms, apaštaliniais ordinams ir kongregacijoms, pasišventusiųjų pasauliečių institutų nariams.

Šlienavos Švč. M. Marijos Apsilankymo parapija. Adresas: Žalioji g. 23, LT-53143, Šlienava, Kauno r.

Tel.: 8 688 37142, el. paštas: rimas.pilypaitis@gmail.com;

Parapijos banko sąskaita: Šlienavos Švč. M. Marijos Apsilankymo parapija; jm. kodas: 191289430,

AB "Swedbank" bankas, sąskaitos Nr. LT367300010002243406.

Leidinį paruošė kun. Rimas.